

Werkvormen die aanzetten tot schaakdenken

Pascal Losekoot, www.schaaktraining.nl

In deze tijd van snelle impulsen is het belangrijk om schakers te leren om na te denken: keuzes te maken op basis van ideeën in de stelling - en dus eerst even goed na te denken! De werkvormen die ik behandel hebben allemaal te maken met goed nadenken en samenwerken.

Wellicht herkenbaar: tijdens of voor de clubavond zijn de jeugdspelers op hun mobiel bezig. De kern van schaakclub of -les is echter dat je met schaken bezig bent. Samen rond een schaakbord, dat is leerzaam en ook heel leuk!

Puzzelstelling bij binnenkomst

Bij binnenkomst staat er een stelling op het (demonstratie)bord. Bij voorkeur een opgave waarbij er een verleiding is (zie diagram, stap 2-3 niveau). "Zie jij de oplossing?". Snelle denkers roepen Dxh7, maar degenen die het hele bord bekijken, zien een loper op d3 staan. Zo begint de schaakles meteen met nadenken!

Consultatieschaak

Bij deze werkvorm neemt een team van 3 spelers het tegen een ander team op. Het team speelt in overleg één partij, waarbij overlegd moet worden over de zetten: met argumenten aangeven waarom een bepaalde zet wel of niet gespeeld moet worden - en vervolgens tot een besluit komen. Een uitstekende manier om leerlingen te leren hun gedachten uit te spreken. Trek er rustig een uur voor uit.

Schaakcircuit

Een serie van stellingen waarbij in tweetallen de oplossing moet worden bedacht. Ook hier is samenwerking dus weer belangrijk. Na een aantal minuten wordt doorgedraaid. Leg bij elk bord een kaartje neer met de juiste stelling. Je kan ook een antwoordformulier maken en er een wedstrijdje van maken. Handig is om de borden wat uit elkaar te zetten zodat de tweetallen niet bij elkaar af luisteren / meekijken.

Multiple-choice opdrachten

Stellingen waarbij al antwoordopties gegeven zijn (zie hiernaast) om het denken te sturen. Eerst de stelling opzetten op een bord en dan analyseren!

Schaakquiz

Aan teams van 3 spelers worden vragen voorgelegd: stellingen en algemene schaakvragen. Elke vraag staat op een kaartje of wordt gepresenteerd. Het team met de meeste punten wint.

Tips voor de trainer

- Kies stellingen die aanzetten tot nadenken (lange afstanden, een valstrik)
- Geef iedereen de tijd om na te denken over zetten (dus niet: de eerste die roept krijgt de beurt)

Meer informatie, voorbeeldstellingen, uitwerkingen

www.schaaktraining.nl/themadag

